

Vall de llàgrimes, vall assedegada, visió de Déu

Dm, 30/06/2020 per Catalunya Religió

(Bernabé Dalmau. Monjo de Montserrat) Des que tinc ús de raó bíblic i litúrgic -d'això ja fa sis dècades- he sentit les dificultats de molts a trobar en l'Esclatúra i en la litúrgia la font de la seva espiritualitat. Jo mateix, com tot cristià, n'he hagut de fer constant aprenentatge. Davant d'aquesta àrdua empresa, al llarg dels segles i encara ara hi ha qui ha buscat substitutius. Sabem com les devocions van entrar en la litúrgia o l'han reemplaçat. La modificació no ha estat sempre de caire sentimental sinó sovint, i més avui dia, ideològic.

Així mateix, sabem com la Bíblia ha tingut poca acceptació en la vida dels catòlics, i en molts protestants el seu ús ha pres un to fonamentalista. Malgrat que aquests darrers anys hem popularitzat la lectio divina, de fet, al moment de pregar, sovint en lloc de la Sagrada Esclatúra s'han preferit performances amb textos i cants del moment. La paradoxa és quan en els recessos de preveres hom repartia un full amb continguts més propis de laics poc formats, sense pensar que la cosa senzilla era pregar l'hora corresponent de la litúrgia de l'Església.

Textos litúrgics i textos bíblics, per al qui hi està familiaritzat, prenen un relleu i una actualitat d'acord amb la situació que cadascú viu personalment. És típic el cas de la gent que pelegrina a Terra Santa: en tornar-ne, diuen que des d'aleshores entenen més els textos de la Sagrada Esclatúra.

Els autors medievals, com els dels sacramentaris de l'antigor, tenien la seva pròpia manera de veure les coses. Per allò que podia resultar anacrònic, la reforma del Vaticà II va remodelar els leccionaris i va renovar l'eucologia. D'entre el llegat de l'Edat Mitjana i fins i tot de l'anterior, esmento particularment certes pregàries com les populars antífoes marianes "Sota la vostra protecció", "Reina del cel", i sobretot la "Salve".

En aquesta última crida l'atenció la consideració de la vida present com a exili del Paradís i com a "vall de llàgrimes". Aquesta expressió ens ha estat per a molts un

revulsiu quan durant l'actual pandèmia hem viscut de prop la mort d'éssers estimats, molts d'ells sense la proximitat física dels familiars i ni tan sols "una cerimònia", com se sol dir per designar les exèquies. Això, i no solament això, ha fet que d'una manera general experimentéssim la fragilitat humana. Que, al costat del benestar, hi ha molt de dolor, i que la malícia o la irresponsabilitat humanes encara en poden produir més. És una de les principals lliçons d'aquests mesos de confinament, que ens fa ser molt humils davant els missatges de la Bíblia i de la litúrgia.

Molta gent ignora que *in hac lacrimarum valle* és una citació del salm 84/83,7 segons la Vulgata. Alguns exegetes consideren aquestes llàgrimes com un topònim. El clàssic **Bonaventura Ubach** les traduïa com "la vall de Becà o Becaïm". En la versió litúrgica actual diem "passen per valls eixutes", en plural. La Bíblia catalana interconfessional les singularitza i en fa un nom propi: "[travessa la vall Eixuta](#)". I així el sentit del difícil hebreu també coincideix amb el text oficial litúrgic llatí de la Nova Vulgata: "per vallem sitientem", que és com dir "a través de la vall assedegada".

La cosa important és que, en el context del salm, la vall és un lloc de pas però que fa d'oasi per a arribar al temple, "fins a veure Déu a Sió". La conclusió que podem treure d'aquestes variants o jocs de paraules és que la vall és un lloc passatger i que el que compta és el destí final.

Si en temps d'epidèmia resem la "Salve", no és per quedar-nos estancats en les llàgrimes, que hi són, sinó contemplar el nostre món com una vall assedegada. El terme ja el sabem: saciar-nos de la visió de Déu.

Bernabé Dalmau és monjo de Montserrat i director de [Documents d'Església](#)